

Vollenbroek schrikt niet zo gauw

'Handhaving is een ondergeschoven kindje'

door Erik de Bruin

SLIEDRECHT - Op de voorpagina staat een nieuwsbericht over de schadeclaim die Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven heeft ingediend. Het kan worden toegevoegd aan een oneindige reeks artikelen en berichten die over dit onderwerp zijn gepubliceerd. De laatste publicatie is nog (lang) niet in zicht. Het Kompas kijkt terug en vooruit met milieudeskundige Johan Vollenbroek. Hij geeft zijn persoonlijke mening over wat in Sliedrecht al vele jaren stof doet opwaaien.

In de berichtgeving over de Derde Merwedehaven passeert uw naam vaak de revue. Wie is Johan Vollenbroek en hoe komt het dat u de materie zo goed kent?

„Ik ben chemicus van beroep, afgestudeerd in analytische chemie aan de Universiteit van Nijmegen en heb bijvoorbeeld tijdens mijn werk bij Haskoning wel eens asbest-emissiemetingen geleid bij Eterniet in Goor. Ik ben dus wel thuis in het 'asbestgebeuren'. Daarnaast ken ik de milieuwetgeving goed.”

Milieuedeputeerde Rik Janssen kondigde onlangs aan dat de provincie een onafhankelijk bureau (welk bureau is nog niet bekend) opdracht geeft een feitenonderzoek uit te voeren. Welke verwachtingen heeft u van dit onderzoek?

„Het rapport van MWH bracht begin dit jaar boven water dat er circa 131 kiloton asbesthoudend afval is gestort. Geen twee kiloton. Dit laat zien dat de inzet van een onafhankelijk bureau nuttig kan zijn. Mijn verwachting van het feitenonderzoek is dat al het aanwezige feitenmateriaal met betrekking tot het losstorten van asbesthoudend afval en mogelijke asbestemissies boven water komt.”

Conclusies over mogelijke gezondheidsrisico's kunnen er volgens de provincie niet aan worden verbonden. Een leek zou zichzelf afvragen: wat heeft het dan voor zin?

„Het is de bedoeling de GGD om een gezondheidkundige evaluatie te vragen op grond van het feitenonderzoek. Zij wordt geacht onpartijdig en deskundig te zijn.”

Hoe schat u zelf de gezondheidsrisico's in voor de inwoners van Sliedrecht?

„Zelf denk ik dat de risico's van het verpakt storten van asbesthoudend afval wel meevallen. Immers, het spul zit verpakt, ook al zaten er af en toe kennelijk wel scheuren in de verpakking. Echter, het is niet duidelijk hoe het zit met het onverpakt gestorte asbesthoudend materiaal. Ik heb geen bevestiging kunnen vinden dat er is gehandhaafd op maximaal 0,5 procent. Bovendien had de provincie kennelijk niet in de gaten dat zoveel onverpakt asbesthoudend afval werd gestort.”

19410

In Sliedrecht is politieke tweespalt ontstaan over wel of niet aangifte doen. Heeft aangifte doen zin?

„Aan de ene kant is volgens mij iedere burger verplicht aangifte te doen als hij/zij denkt dat er strafbare feiten zijn gepleegd. Aan de andere kant had de werkgroep al aangifte gedaan. De vraag is of een aanvullende aangifte van politieke partijen juridisch-technisch gezien iets toevoegt.”

Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven zegt te zijn geschrokken van de 42 inspectierapporten die zij recent heeft ingezien. Bent u ook geschrokken?

„Ik schrik niet zo gauw als het gaat om handhaving en inspectie. Handhaving is in Nederland nog steeds een ondergeschoven kindje, alhoewel de kwaliteit van handhaving wel sterk varieert per gemeente en per regio. Kijk maar eens naar de bouw van de kolencentrale van Essent in Eemshaven. Die gaat toch door ondanks dat de Natuurbeschermingswetvergunning door de Raad van State is vernietigd. Uit de 42 bezoekrapporten van de provincie Zuid-Holland komt een weinig gedegen en fragmentarische handhaving naar voren die kennelijk voornamelijk in actie komt als er klachten zijn. Dan nog is de kwaliteit van handhaving onvoldoende.”

Deelt u de mening van de werkgroep dat bij de provinciale handhaving een groot vraagteken kan worden gezet als ook of er wel 657 controles zijn geweest van 2002 tot en met 2010?

„Dat getal van 657 controles komt bij de provincie vandaan. Volgens de Europese milieuwetgeving is de provincie verplicht hierin inzage te geven. Waarom de provincie deze inzage weigert is nu nog niet duidelijk. De werkgroep stapt naar de rechter om ook die informatie boven water te krijgen. We zullen dan zien hoe het zit met dat hoge aantal.”

DMH was altijd al een heikel dossier, maar heeft met name de afgelopen twee jaar veel stof doen opwaaien. Kunt u uw licht laten schijnen over de volgende opeenvolgende gebeurtenissen.

- Najaar 2009: voornemen Delta (de exploitant) om asbesthoudend afval ook onverpakt te storten. De provincie lijkt in te stemmen, maar verandert van koers door druk vanuit Sliedrecht.

„Dit ging om hoge concentraties asbesthoudend afval dat onder andere per schip zou worden aangevoerd en los zou worden overgeslagen. Niet alleen de gemeente Sliedrecht en de plaatselijke werkgroep hadden zware kritiek, ook de gemeente Dordrecht, GGD en Inspectie vonden de voorstellen van Delta te risicovol. De onrust onder de bevolking was voorspelbaar, juist omdat er nog altijd jaarlijks duizend asbestdoden zijn in Nederland. Dit heeft in belangrijke mate met beroepsmatige blootstelling te maken, maar het geeft wel aan dat de gevaren van asbest zwaar zijn onderschat.”

- Najaar 2010: Hoorzitting in De Lockhorst. Naar buiten komt dat de provincie in strijd met de vergunning al jaren de stort van onverpakt asbesthoudend materiaal gedooft. Als het maar een waarde heeft van maximaal 0,5 procent.

Opgecomenlanden.nl

„De provincie had daarvoor altijd gecommuniceerd dat er nauwelijks asbesthoudend afval los werd gestort en dat de betreffende paragraaf in het stortplan eigenlijk nauwelijks opportuun was. Daarom is ook nooit een handhavingsverzoek op dit punt ingediend.”

- December 2012: Gewichtige persconferentie in Dordrecht. Delta en de provincie maken bekend dat de afvalberging al op 31 december 2012 wordt gesloten, vier jaar eerder dan contractueel is vastgelegd. Sliedrecht juicht.

„Ik vind dat er terecht werd gejuicht. Vergeet niet dat Delta in 2009 en 2010 van plan was de hoeveelheid en het aantal te storten gevaarlijke afvalstoffen fors uit te breiden om de stort in 2017 vol te krijgen, desnoods met meer gevaarlijk afval. Gemeente en werkgroep hebben consequent om het opstellen van een nieuwe milieueffectrapportage (MER) gevraagd voordat dit zou kunnen worden overwogen. De rapportage zou een onafhankelijke commissie moeten passeren. Delta wilde dit perse niet. In plaats van het volmaken tot 2017 met meer gevaarlijk afval is vorig jaar besloten eind 2012 te sluiten met niet meer gevaarlijk afval dan voorheen. Dat is toch forse winst zou ik zeggen.”

- Januari 2011: Commotie alom doordat uit onderzoek blijkt dat sinds 2003 niet de veronderstelde 1900 ton asbesthoudend materiaal onverpakt is gestort, maar 131.000 ton. Werkgroep doet aangifte, de gemeente stelt kritische vragen aan de provincie. De gemeenteraad is hierin unaniem.

„Kennelijk was dit voor de provincie een verrassing. Dat zegt wel iets over de toenmalige handhaving.”

- April 2011: Uitgebreide uitleg van de provincie. Antwoorden zijn echter onbevredigend, zo stelt u.

„Er stond weinig tot niets concreets in. Met het storten van die 131.000 ton en het jarenlang niet handhaven van de milieuvergunning zonder de gemeente Sliedrecht in te lichten ben je als provincie toch meer uitleg verschuldigd. Bovendien kwam de provincie niet met de resultaten van de asbestmetingen in de buitenlucht op de proppen. Ook bleef onduidelijk of er adequaat was gehandhaafd.”

- Mei 2011: Politieke tweespalt. PRO Sliedrecht, PvdA en VVD zijn het beu de provincie weer ter verantwoording te roepen en doen aangifte. Ze vormen echter geen meerderheid. CDA en SGP-ChristenUnie pleiten voor een onafhankelijk feitenonderzoek.

„Daar heb ik mijn mening al over gegeven.”

- September 2011: provincie stemt in met feitenonderzoek. Tegelijkertijd baren 42 openbaar gemaakte inspectierapporten veel onrust. De werkgroep trekt stevig aan de bel en houdt haar eigen onderzoek.

„Het is een lange lijst van steken die de provincie heeft laten vallen, zowel qua vergunningverlening als qua handhaving. Als de afvalberging ergens op een afgelegen industrieterrein had gelegen was er minder commotie over geweest. Hier

19410

ligt het asbestcompartiment op iets meer dan driehonderd meter afstand van de dichtbebouwde woonomgeving. Als ik aan de rivier zou wonen, zou ik ook stevig aan de bel hebben getrokken.”

„Tot slot wil ik nog het volgende opmerken. In 2007 is door de gemeente Sliedrecht en de werkgroep om actualisatie van de vergunning gevraagd omdat deze niet meer aan de eisen van 2007 voldeed. De provincie weigerde dit. Deze weigering is door de Raad van State vernietigd waarna begin 2011 een nieuw besluit is genomen met daarin een aanscherping van de vergunning. Dit had volgens de wet al in 2007 moeten gebeuren. In dit nieuwe besluit is het losstorten van asbesthoudend afval uitdrukkelijk verboden, ook als het minder dan 0,5 procent asbest bevat. Het merkwaardige hiervan is dat de vergunning van 2002 het losstorten van asbesthoudend materiaal al helemaal niet toestond.” Volgens milieuexpert Johan Vollenbroek kan een feitenonderzoek, uitgevoerd door een onafhankelijk bureau, nuttig zijn.

Bron: Het Kompas Sliedrecht, 3-11-2011

Opgecomenlanden.nl

www.opgecomenlanden.nl